

Nationalräkenskaper, regionala räkenskaper 2011

NR0105

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	4
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	6
1.1.4	Redovisningsgrupper	6
1.1.5	Referenstider	6
1.2	Fullständighet	6
B.2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	7
2.2.1	Urval	7
2.2.2	Ramtäckning	7
2.2.3	Mätning	7
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	8

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8
B.3	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid.....	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer.....	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation.....	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Uppl ynningstjänster.....	9

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Nationalräkenskaper

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Nationalräkenskaper

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB, NR

Postadress: Box 24 300, 104 51

Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100,

Stockholm

Kontaktperson: Monica Nelson Edberg

Telefon: 08-506 945 66

Telefax: 08-506 942 96

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB, NR

Postadress: Box 24 300, 104 51

Stockholm

Besöksadress: Karlavägen 100,
Stockholm
Kontaktperson: Monica Nelson Edberg
Telefon: 08-506 945 66
Telefax: 08-506 942 96
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Regionala räkenskaperna grundas på uppgifter från andra statistikproducenter (huvudsakligen vid SCB, men också flera SAM-myndigheter), administrativt material och andra uppgifter.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Särskilda gallringsföreskrifter finns inte. Resultaten långtidslagras.

A.9 EU-reglering

Europeiska Rådets förordning (EG 2223/96) om Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen (ENS95).

A.10 Syfte och historik

Regionala räkenskaper är den regionala motsvarigheten till ett lands nationalräkenskaper, det vill säga nationalräkenskaper med regional, geografisk, indelning. De regionala räkenskaperna omfattar bruttoregionprodukter (BRP), uttryckta både i löpande priser och som volymförändringstal, men även sysselsättning samt lönesummor, fasta bruttoinvesteringar och hushållens disponibla inkomster, de tre sistnämnda uttryckta i löpande priser. BRP beräknas från produktionssidan, dvs. som summan av regionens förädlingsvärden. Beräkning av sysselsättning är ett viktigt komplement och stöd till produktionsberäkningarna. Arbetet inom SCB med att utveckla och producera regionala räkenskaper påbörjades aktivt i oktober 1992 och år 1996 publicerades för första gången uppgifter om BRP för svenska regioner. En sammanhängande tidsserie för BRP i löpande priser finns för perioden 1993-2008 enligt den gamla näringsgrensindelningen SNI 2002, och för perioden 2000-2011 enligt den nya näringsgrensindelningen SNI 2007. Samma längd på tidsserierna gäller för sysselsättning och lönesummor, medan tidsserierna för fasta bruttoinvesteringar och hushållens disponibla inkomster istället har 1995 som startår. Från och med december 2006 publicerar SCB även uppgifter om volymförändring på regional nivå. Denna statistik omfattar uppgifter om årlig procentuell volymförändring för BRP på länsnivå och täcker för närvarande perioden 1993-2011, men tidsseriebrott förekommer mellan åren 1999 och 2000. De svenska nationalrä-

kenskaperna och regionalräkenskaperna framställs enligt ESA 95 (European System of Accounts) som är en EU-reglering (Council Regulation (EC) No 2223/96).

A.11 Statistikanvändning

De variabler som beräknas i de regionala räkenskaperna används på europeisk nivå inom Eurostat för analys av skillnader i ekonomisk utveckling mellan regioner. BRP per capita uttryckt i köpkraftspariteter är ett viktigt underlag för fördelning av medel ur den Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden, se Rådets förordning (EG) nr 1083/2006. Regionala räkenskaper används inom Sverige bl.a. av Finansdepartementet, Länsstyrelser och kommuner som underlag i budgetarbete och för långtidsutredningarna samt löpande konjunkturanalys och prognoser. Regionala räkenskaper används också av andra statliga organ och myndigheter, privata organisationer och företag samt tidningar och forskare som underlag för samhällsekonomisk analys och bedömningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Regionala räkenskaper är den regionala motsvarigheten till nationalräkenskaper. BRP mäter den regionala ekonomins produktion, mätt som summa förädlingsvärden för näringslivet och offentliga myndigheter och hushållens icke-vinstdrivande organisationer. Beräkning av lönesummor och sysselsättning regionalt är ett viktigt komplement och stöd till produktionsberäkningarna. Förutom BRP görs regionala beräkningar av bruttoinvesteringar och hushållens disponibla inkomster. Vid framställning av regionala räkenskaper är man beroende av nationalräkenskaper och regional statistik. Så långt som möjligt används motsvarande statistikkällor för de regionala räkenskaperna som i NR. Input i systemet är såväl nationella tabeller som regional statistik.

A.13 Internationell rapportering

Årligen rapporteras uppgifter om regionala förädlingsvärden, sysselsatta, investeringar samt disponibla inkomster till Eurostat, på olika regionala nivåer enligt NUTS-klassifikationen.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Nationalräkenskapernas kontosystem skall innefatta alla ekonomiska transaktioner i landet. NR beskriver inom ramen för ett slutet kontosystem produktionen och dess användning, inkomstbildning, inkomstfördelning och inkomst användning, kapitalbildning samt transaktioner med utlandet. I NR-systemet ingår också s.k. tillgångs-/användningstabeller. Härledda input/outputtabeller finns för åren 2000 och 2005. Där sker en uppdelning av tillgång (svensk produktion och import) och användning på olika varor och tjänster. Regionala räkenskaper

baseras, förutom på NR-data, på statistik från fler olika statistiska undersökningar.

Andra källor än NR-data är:

Befolkningsregistret
Bostads- och hyresundersökningen
Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn
Ekonomisk kalkyl för skogsbrukssektorn
Energistatistik
Fastighetstaxeringsregistret
Fiskestatistik
Företagens ekonomi
Försäkringskassan
Hamn- och sjöfartsstatistik
Inkomst- och taxeringsregistret
Jordbruksstatistik
Kommunala räkenskapssammandrag
Luftfartsstatistik
Lönesummestatistik
Nätföretagens resultaträkningar
Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik
Skogsbruksstatistik
Trafikverket
Transportstyrelsen

Den definitiva versionen av regionala räkenskaper för år 2011 publicerades i december 2013 och är baserad på källmaterial i form av nationalräkenskapernas årsstatistik samt definitiv regional statistik.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

BRP, bruttoinvesteringar, befolkning, sysselsättning och lönesummor samt hushållens disponibla inkomster (allt enligt NR-definitioner), regionalt fördelade på olika NUTS-nivåer.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av Sveriges ekonomi definierat som enheter med ekonomisk hemvist inom landets ekonomiska territorium. De objekt som regionalfördelas är produktion, bruttoinvesteringar, befolkning, sysselsättning och lönesummor samt hushållens disponibla inkomster.

1.1.2 Variabler

BRP beskriver regionala förädlingsvärden. Beräkningen av BRP i löpande priser görs med primärkommuner (åren 2009-2011) respektive län (åren 2000-2008) som finaste geografiska nivå, med en branschmässig detaljnivå på ca 65 branschaggregat och fördelad på fem institutionella sektorer. Publiceringen av BRP sker dock på grövre nivå för region, bransch och sektor. För BRP beräknas dessutom årsvisa procentuella volymförändringstal per län.

Deflateringen görs på länsnivå och branschvis (ca 65 branschaggregat) varefter branscherna vägs ihop till ett procentuellt volymförändringstal för länets BRP. Uppgifter om BRP i fasta priser publiceras däremot inte.

I de regionala räkenskaperna beräknas också fasta bruttoinvesteringar och uppgifter om lönesummor och antalet sysselsatta, alla uppdelade på region, bransch och sektor. Även regionala uppgifter om folkmängd ingår i de regionala räkenskaperna. Dessutom beräknas hushållens disponibla inkomster per region och uppdelade på variabler (ca 30 st) som driftöverskott och sammansatta förvärvsinkomster, löner och kollektiva avgifter, kapitalinkomster, sociala förmåner, löpande inkomst- och förmögenhetsskatter mm.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska måtten är lönesummor, hushållens disponibla inkomster, BRP och fasta bruttoinvesteringar i miljoner kr, i löpande priser, genomsnittligt antal sysselsatta och antal invånare i tusental samt BRP per sysselsatt, BRP per invånare och hushållens disponibla inkomster per invånare i tusen kr, löpande priser, och slutligen volymförändring för BRP uttryckt i procent.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Regionala räkenskaper redovisas enligt flera olika indelningsgrunder, några av de viktigaste är;

- NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques), den regionala indelning som används inom EU. NUTS 0 utgörs av hela riket, NUTS 1 av 3 landsdelar, NUTS 2 av 8 riksområden, NUTS 3 av 21 län och LAU2 (Local Administrative Unit) av 290 kommuner.
- Branscher, aggregat av branscher enligt svensk näringsgrensindelning, SNI 2002 (1993-2008), cirka 50 st, respektive SNI 2007 (2000-2011), cirka 65 stycken.
- Institutionella sektorer; näringsliv, offentliga myndigheter, hushållens icke-vinstdrivande organisationer
- Transaktionstyper enligt ENS 95 (avser hushållens disponibla inkomster).

1.1.5 Referenstider

Årsräkenskaper.

1.2. Fullständighet

Regionalräkenskaperna täcker hela den svenska ekonomin enligt i ENS 95 fastställda definitioner.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De regionala räkenskaperna baseras på ett stort antal primärstatistikkällor och tillförlitligheten beror till stor del på kvalitén i de olika källorna. Något samlat mått på tillförlitligheten är inte möjligt att åstadkomma på grund av den stora mängden källor och de modellkompletteringar och den avstämning som görs.

EU har krav på att medlemsländernas kalkyler ska vara ”korrekta”, uttömmande

och jämförbara så att de kan vara ett bra underlag vid bl.a. fördelning av medel ur EU:s regionala strukturfonder. Eurostat och Europeiska revisionsrätten genomför därför revisioner av räkenskaperna för att se att bästa möjliga underlag och modeller används för kalkylerna.

Revideringar av regionalräkenskaper är ett naturligt inslag i verksamheten i och med att ny och mer detaljerad information blir tillgänglig och att metoderna för insamling av dataunderlag ändras. Vissa revideringar beror på att definitioner och klassificeringar har ändrats.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerheten består dels av den osäkerhet som de ingående källorna är behäftade med, dels av osäkerhet som ligger i allokering till region med indirekta mätmetoder samt den avstämning som görs i nationalräkenskapsberäkningarna mellan tillgångs- respektive användningssidorna.

2.2.1 Urval

Regionala räkenskaper baseras till övervägande del på totalundersökningar.

2.2.2 Ramtäckning

God täckning föreligger mellan ram- och målpopulation.

2.2.3 Mätning

Vid allokering till region finns i vissa fall ekonomiska uppgifter endast på företagsnivå och fördelningen till lokala verksamhetsenheter görs enligt de lokala verksamhetsenheternas andelar av antalet anställda.

2.2.4 Svartsbortfall

Se beskrivning av statistiken för de olika primärstatistikundersökningarna.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningen utgår från branschfördelade förädlingsvärden och bruttoinvesteringar enligt NR. De indikatorer och källor som används för att beräkna regionala förädlingsvärden är baserade på data knutna till hur produktionen fördelar sig geografiskt.

Bottom-up-metoden innebär att data för lokala verksamhetsenheter summeras till regional nivå som i nästa steg summeras upp till en total för riket.

Pseudo-bottom-up-metoden tillämpas om data för lokala verksamhetsenheter inte finns tillgängliga men kan skattas utifrån data för företag, verksamhetsenhet eller lokal enhet. Skattningarna kan sedan summeras som vid ren bottom-up-metod.

Top-down-metoden används när man fördelar ut nationella siffror på regioner med hjälp av någon form av indikator. Indikatorn skall så nära som möjligt samvariera regionalt med den variabel som skall fördelas.

Pseudo-top-down-metoden nyttjas när man fördelar nationella siffror regionalt utifrån en indikator på annan nivå än lokal verksamhetsenhet. Om den metoden används skall förädlingsvärdet delas upp i en löneberoende och en kapitalberoende del och den löneberoende delen fördelas utifrån lönesummostatistikens regionala mönster. Den kapitalberoende delen fördelas med annan indikator som

så nära som möjligt samvarierar regionalt med den variabel som skall fördelas. Ofta används flera av dessa metoder för en och samma bransch eller branschgrupp. Man har inte tillgång till data för att fullt ut fördela enligt en och samma metod.

Bruttoinvesteringarna fördelas enligt bottom-up-metoden regionalt.

Nationalräkenskapernas disponibla inkomster för hushållen regionalfördelas huvudsakligen med utgångspunkt från uppgifter i inkomstregistret, som är en årlig undersökning som omfattar hela Sveriges befolkning, och bottom-up-metoden används.

Medelbefolkning, sysselsättning och lönesummor bearbetas så att de på regional nivå, branschvis och för näringsliv, offentlig sektor respektive hushållens ideella organisationer står i överensstämmelse med NR-definitoner.

2.2.6 *Modellantaganden*

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Något samlat mått på osäkerheten är inte möjligt att åstadkomma på grund av den stora mängden källor och de modellkompletteringar och den avstämning som görs.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årsvis.

3.2 Framställningstid

Definitiva regionala räkenskaper för år 2011 publicerades 24 månader efter referensåret. Vid ett "normalår" publiceras definitiva regionala räkenskaper 24 månader efter referensåret.

3.3 Punktlighet

Enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Serierna enligt ENS 95 startar år 1993.

Äldre serier, 1985-1993, baseras på tidigare internationella rekommendationer enligt SNA 68. Dessa serier är inte direkt jämförbara eftersom vissa definitioner i räkenskapssystemet förändrats mellan SNA 68 och ENS 95.

Mellan åren 1999 och 2000 förekommer tidsseriebrott pga. ny näringsgrensin- delning från år 2000, samt ej uppdaterade uppgifter avseende disponibel inkomst före år 2000.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Regionala räkenskaper görs i enlighet med det Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet, ENS 95, vilket är ett internationellt jämförbart räkenskapssystem av en total ekonomi och av dess samband med andra totala ekonomier. ENS 95 är helt konsistent med System of National Accounts (SNA 93), vilket har utarbetats under gemensamt ansvar av FN, IMF, EU, OECD och Världsbanken. ENS 95 har dock inriktats mer på förhållanden och databehov inom EU. I likhet med SNA är ENS harmoniserat med de begrepp och klassifikationer som används i många andra sociala och ekonomiska statistiksystem. Därför kan ENS fungera som central referensram för social och ekonomisk statistik i EU och dess medlemsländer. Eurostat utför kontinuerligt revisioner av medlemsländernas beräkningar för att säkerställa kvalitet och jämförbarhet mellan de olika länderna.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Regionala räkenskaper publiceras på SCB:s hemsida (www.scb.se) och inom Eurostat. SM-publicering upphörde år 2010.

5.2 Presentation

Pressmeddelanden med övergripande information och tabeller.
Hemsidan (www.scb.se) innehåller pressmeddelanden och ett större tabellpaket.

5.3 Dokumentation

Regionalräkenskaperna följer ENS 95 som är den europeiska motsvarigheten till System of National Accounts SNA 93. Dessutom har EU tagit fram en handbok som heter Metoder för regionalräkenskaper.

På SCB:s hemsida finns dokumentation för delar av de svenska regionalräkenskaperna i skriften ”Regionala räkenskaper. Beräkningsmetoder för förädlingsvärden”. Denna dokumentation finns även utgiven i SCB:s publikationsserie Bakgrundsfakta till Ekonomisk statistik (nr 2009:2).

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar av primärmaterial kan genomföras som uppdragstjänst med den begränsningen att sekretessen bevaras.

5.5 Upplysningstjänster

Övriga upplysningar lämnas av;
Jenny Lidmark, tfn 08-506 944 42, E-post fornamn.efternamn@scb.se
Linda Kollberg, tfn 08-506 946 71, E-post fornamn.efternamn@scb.se